

Swamp

Den är en underlig präkt  
som uppgår ur fjärra jord-  
ytan, den kan skjuta upp på  
en enda natt och sedan utveckla  
sig i olika färger och former.  
I min barndom för cirka 35  
år sedan betraktades som en  
Träd, ätbaraste en. Nu har  
jag aldrig sett det någon gång  
bör varken ny eller gammal, så  
jag vet ej namn, men är på två  
och det är röksvampen och grön  
svampen. I min sista skoltid  
på 1880-talet fick man ej läsa om  
såga så svampar som den  
Swamp. och därför så känner  
1.) jag ej till de många sorterna.

Luf. 74

Jag hörde då en hel del sägner  
om far dommar om svampens  
fara, min gamla farmor berättade  
hon var född 1801 i Ranskebo,  
socken Rönneby län. Hon för-  
manade oss barn att vi aldrig  
skulle röra vid någon svamp  
ty vi kunde få farliga sjukdom-  
ar som var obotliga, och  
som skabb kläder och mycket  
annan dålig het, och fick man  
taka svampi görsen så blev man  
kolind, och hade man fått i  
en flugsvamp så fick man ej  
ta fingerarna i munnen utan  
fäst i händerna först ty den  
var så giftig, och likaså  
med Trallsvampen (Björkspyan)?

Man fick ofta höra att de gamla  
 så man gick i skog och ~~myg~~ <sup>såg</sup> och  
 såg swamp, att här var det eller  
 det djuret i det sin spåning  
 i fjol efter som här är swamp  
 liksom som der settit en skinn-  
 ska. Syttarna från denna utför-  
 ing skulle göra jättdyten & sedan  
 brusta upp och bilda swamp.  
 Banligen vet de att swamp  
 uppkommer från olika församling som  
 ligger till församlingarna i församlen  
 många som man inte ser,  
 till på andra bräder - stökar - gamla  
 bänkar - ben - raster efter - kaffglar  
 såda grodor - orafad från något  
 dött djur som råvar och hundar  
 går och svar, kanske en nödprövd  
 katt.

3. att såsom gölja har swamp god  
jordserien, Swamp växer upp vid  
de stora göddelbägarna vid lada-  
gården och på smärre stökar  
i gamla träd och på stubbar  
med flera olika förutnade jord-  
mål. I en äker eller körrer-  
vall finns ingen swamp.

Fäkt swampen är olika beroende  
på den sgrast som den fått  
sin näring från.

dessa gamla sagor och som-  
mars växt och tillkomst vill  
jag också låta den mest läsa  
vetenskapen att uttyda.

eller som jag är en varit  
landbrukare så har jag också  
fått studera swampriket



Man hörde aldrig i äldre Tid  
ett någon saits swamp användes  
som människoföda, ej ens emmet  
odöden så som man åt vad  
som helst, såsom ljungfrö och  
Kunlaga m m sådant, jag tror  
att ej ens de vilda björnen  
äter swamp, ty då borde den  
ej fins så riklig i våra mark-  
och skogar.

Det sådes alltid att man kör  
it mycket swamp så blev det  
ej något senare av gräddan på  
deras mjölk. & detta skulle vara  
vårens föckta, men det var ej  
alla kör som åt swamp.

Att swamp användes som  
5 foderin har jag endast hört att

endast Rökswampen användes,  
den användes som blodstillande  
medel på första hätt blödande  
sår då pålades det en del av  
innehållet i svampen, det skulle  
stilla och loka fort. Om kar  
eller <sup>mår</sup> ~~mar~~ fick råda sjukare  
(Blodgång) på sommaren då det  
blar varmt, så var man som  
en rökswamp och det fanns,  
det hjälpte, utan hjälp av  
djuret och rådgördes.  
Men det fanns ju andra  
andra medel som hjälpte om  
man ej hade Rökswamp.  
Jag ansier därför en del per-  
söner fick rådgörelse för viss  
mat berodde på en del dumma  
personer

Ett exempel, jag satt en gång  
och åt surmjölk, då en god  
vän kom in. Å säger häva!  
du spisar middag! ja som först  
nu. Men säger! häva du äter  
södan där gojja? vad menar  
du då, frågar jag? ja om du  
hade mikroskop eller förstärkings-  
glas, så skulle du få se att  
all mjölk är esslast en hop-  
slängad vst. smaskklossa.

Tack min vän säger jag! är det  
så? då vägar jag tråkisen om  
dessa vägar lite, så vilja  
hoppas du inte på filbunken.

Genom sådana lösa prat kan  
det kanske bli oönskat för  
vissa mat, hos en del personer.

Jag minns <sup>Starkt</sup> ~~den~~ <sup>Björ</sup> bonan om flug-  
 svampen och <sup>Björ</sup> flyårsvampen (Frid-  
 svampen) den uppkom alltid på  
 på natten i en ställe och gav en  
 smärkna. Trä <sup>Starkt</sup> ~~tröskor~~ <sup>tröskor</sup>, den hade  
 ingen stämme als. Den var rödfärd  
 och liessade lite vispad grädd,  
 och öar dragen med en liten  
 hund, den kallades för (mjärspån)  
 Den fick ge röran ty då kunde  
 man bli förtrolig, den försvar  
 på dagen i varmt solfäst  
 hade man mycket med flugor i  
 huset eller konst så tog man in en  
 flugsvamp hade den för en tålsik och  
 hörde på lite söker natten det  
 var begärligt som åt och drack  
 men blev sjuk och dog.

Kästkött

ACC. NR. M. 11685:9.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Det var i vår säsongs Tid  
kändt kallt ett ut Kästkött  
denna tid är mer än  
50 år är gammal. På i min  
Barndom på 1880 Talet så före  
i hem det i åtminstone ett  
på land byggen det var  
städernas Kätkhandlare som köpte  
Kästköttet från de sålars Tid-  
samman med andra Kötkärl  
dessa såg jag själv i Gäddköping  
jag minns att det var jag  
var väl 14-15 år, på Torget  
stad flera Kätkhandlare, att det  
stad ute vid Langkanten, på det  
hängde skyltar runt om med  
inskriftionen Kästkött, men jag  
vägrade att titta in å se på detta



Hästköttet var förr liksom förr  
uktat som om det varit efter  
något robdjur. Om någon väste  
en gammal häst så sökte den  
fä tag i någon flåse (flåsgre)  
för att få loss huden sedan  
släpades kroppen ut till söggen  
robbes och grändes ner, en  
del av istället tag den och  
smälte till väte och spasmolja.  
Om en häst brast ett ben  
eller var så svårt den skaktes  
då krossade den stycke köttet  
och saltade det och koka det  
till smör, lite isärder.  
men den hade ofta smälta  
att koka det, så det  
hadde den skarpa häst lukten

ACC. N:R M. 11685:11.

LUNDS UNIV.  
FOLKMINNES-  
ARKIV

Om färskt skärbott hängdes  
in i en köttaffär så skulle  
ingen köpa en enda bit vad  
jag tror ty det passar sig  
bättre. Till beffar eller kaff  
kött, därför att det är sattet  
gott och färs och har köttköt  
men smaken så malar det  
och kryddan blir användes till  
kärn och den bakes så fint  
att den smakar mycket god och  
satt. Själva kärnmaten som en  
sallad är g. vidare utlitligt men  
ätes den här och okött lik-  
som rått kött. Smaken som  
ätes från bär som smakar god  
och ju här så kött färs det är  
kött kött och mycket torkat

Hattstjärn för Hestkast  
 berättar följande från den  
 gamla Hestkastaren följande där  
 det berättas om offerdjuren  
 att alla enkeltäcke djur är  
 är gamla och som skolen i  
 icke äta. Både offer  
 Det bland dem är ju hästen  
 främst fast att den ej står  
 bland bland djuren  
 Ett annat tyden är att hästen  
 ej är ett födslande djur  
 Själva slaktningen av en häst  
 kunde ske på mest vilja genom  
 att äta et hästskävt för  
 en 25 år sedan då den påna-  
 = de den till döds utan be-  
 = döring, bedövning var ej bruklig  
 då



12.  
Då tal om djurplåget så vill  
jag blott tala om ~~ett~~ i korthet.  
Jag okna saken öfver lärad fanns  
en gammal karring vid namnet  
frångått Hysa hon hade till  
gäke att inset sig som krona  
slakta hästar, det var på 1870  
talet. den sista hon fick slakta  
ta någon människa fick se  
det! Hon tog hästen och ledde  
den långt ut i skogen, där  
band hon hästen med en län  
vid ett träd, så hade hon  
en lång kris, den band hon  
~~par~~ / lång stak, sedan stak hon  
den i bröstet ett par gånger  
och med detta fick hästen dricka  
kring trädet till den sista dag.

E. f. Toru denna förtäring  
så fick vi djurslagdet, och med  
det Redningen, och fräken slätes  
nu likt andra djur

Varan mer än jämtänig kon-  
= slagare har jag fått umgås med  
hästar som vän och kamrat  
och kännen till deras månen  
och underdignighet för Människor

Detta har givit mig anledning  
att äta deras kött. Och jag  
skulle tro att alla de som dag-  
ligen för sin häst som vän  
och selskap har samma Tanke

andra orsaker som kan vara  
motvilja för äta, kött  
är obekant, det ger mig  
anledning att se ett mycket släddart.

Kalkkött.

J<sup>e</sup> äldre tid var det väster-  
allmän motvilja att äta kalkkött  
som var kött en vecka gammalt,  
ty sådant är knappast kött, utan  
blott en svampaktig masskelmassa  
och själva benen i detta kött är  
merast krusk, och köttet är ej  
växkt till några värder.

De kalvar som slaktades måste  
vara minst två veckor gamla  
för att ej vara vattenhaltigt  
Kalken skulle under tiden drin-  
zelas ospädd mjölk. Färskt kal-  
kött äts högst sällan i det var-  
dagliga, utan vid stora kalas  
och då måst i syfter, men så  
smärrengom övergick det till stek.

14

Bladet efter en lockoppar  
kall. Togs ej till matvara  
den fick svinnen ty den användes  
för orens, men var kalvarna  
till de tre veckor så togs den  
och användes till puddingar.  
Ingenting av inälvorna togs  
blott <sup>vid</sup> det bästa såsom lever  
och lungor koktes till svinnen.  
Skulle en spådkarl bli sjuk  
så blev han alltid bra, så  
slakades den, huden togs av  
och köttet saltades och koktes  
till svinnen, men spelades han  
så grävdes den ner i skogen  
i gamla tiden så fick kalvar-  
arna och uppfödas till stora djur.  
Det kött för huskellet saltades i kal.



Får Lammen och Killing  
 fanns ej smittfärdiga att äta.  
 men ~~Lammen~~ slaktades aldrig  
 förr än den var 10. & 12 måne-  
 nader gammal. Detat kött var  
 läskt och gott. Får och lam  
 slaktades på samma sätt som andra  
 nöddjur, men med det undan-  
 taget att den stack i halsen  
 och ej i bröstet, men följ-  
 stickningen så bortklipptes  
 tillräckligt för att ej besidra den  
 plats där sticket skulle göras  
 Färs och Lammens blod tog  
 alltid till vara, och användes  
 till pott eller pudding, alla in-  
 råvarorna användes till god mat  
 även talgen användes till stearin.

Lammen slaktades ej som  
vanligt, fick den växa över vintern  
och sommaren så var det ett  
stort får och det ökade fäpet.  
Ett får uppfödades i en adnast  
får ett goda kött, utan för  
den oönskade, latten som  
som förskades i alla hemsken  
Till kläder och sängkläder  
därfor måste nästan alla ha  
ett eller flera får.

Killing.  
Var ett gatlamm. Det fanns  
gott om latten även i susaland  
på 1860-1870 talet, men ej  
många på sinne tack så den  
har jag ej berättat något om.



W. J. J.

I den skogen vilde jägare  
 var det många som var  
 efterfrågade och jagade på  
 många olika sätt av de mest  
 othälska var. Jägar - Orn och  
Skarv, men Kaporn och  
Jägar, dessa var sj mest  
 skadade av alla. På 1850 och  
 60 talet jagade jägare på  
 dem alla, fick fånga dem på  
 bästa möjliga sätt, det var många  
 fäliga familjer som tog sitt  
 skott i skogen på vintern  
 även Haren jagades bäst på  
 vintern då det blev spår  
 hast till jorden ty då ville alla  
 ha en hast som var hast  
 ägare

Det fanns några personer som  
var uppköpare av skogsrev, dom  
besto sedan (till sluttiderna och  
såld det med kanske god förförståelse  
jag kunde ej att dom hade varit  
beredda att äta dessa rev eller  
dessa fjälar, det kunde förkomma  
att någon kunnat se alltid åt  
det, men det kunde vara en  
tillfällig orsak. Prädjuren fanns  
det gott om på den tiden  
och det sköts många, men om  
dom hade motvilja att äta dom  
är obekant. Fjälarna fanns också  
men om någon sköts hade jag  
aldrig, dom var ganska fruktade  
och dom vågade nog ej skjuta  
så små stekar. Fjälarna.

Skulle det möjligen fins mat-  
vagn hos någon som ej äter  
kött av koken så är det nog  
därför att sporen ej är till-  
kännad och ej heller följande  
och därför ansågs som om en  
enligt den gamla föreställningen

Trappan och fäns äts  
aktuellt, som tillhörde husdjuren  
och användes i huset.  
Startningen var enkel, man höll  
båda fötterna i ena handen och  
en i den andra, så högg man  
se hur det gick en Träskubb,  
sedan hörde man att fjöderna och skar-  
en vägar och fötter tillhörde den  
och uppsat och uppsat i huset.  
Sedan lades den i vatten så att den lades

Fråga

Bland folk vi har åter  
 den sådant matlagande att stå  
 för i tiden, nu däremot så  
 är det något först och därefter  
 matlagan, matlagan, matlagan  
 först en söner, att den är best  
 skädd med i matlagan och en-  
 ann, ty alla är den matlagan, så  
 det i skädd matlagan, det matlagan  
 så visar det som den best  
 skäddiga och vidare så är det  
 de flästa som ej vill på den.  
 Om man delar sönder en i  
 de loken bitarna, och så  
 med om biten, det är ej lätt  
 att göra en matlagan.



Utsådan, jag följde en skänkel  
om på så som min gamle  
Kerksåstare Gustafson  
63 år gammal, var till mig och  
en blek värd som tal. Ålström  
han är en god berättare och folk-  
kunskapskare, fast att han aldrig  
skrivit, han berättade att hans  
Morfar hade tjänat i en stor by  
i sin ungdom, ett år på sommar-  
västen kom det bort en häst  
allt sökande var förgäves, det  
troddes att någon talare hade  
utslutit den någon natt, och rest  
till någon marknad och bält den  
eller och så skickat i någon stad.  
Byn hade ganska många sjöar  
i en mät bäcken i sjön



23 på följande sommar gick dom alla  
till sjön för att stå, då dom  
hvar till sjäkanten gick dom  
hvar en förfarlig stenk ut från  
sjön, dom gav sig ut för att  
undersöka och fann den försvunna  
håsten uppfarten, och i upplöst till-  
stånd för dom började hvar vid  
sitt, då utspång det tjäglats  
starka slat och krasat. Dom  
blev alla förtvåade och lät slatet  
vara. Alarna hade krasat på  
den hela vintern. så var gator  
löst hästen hade Trilugan gått  
ut för att stå på och dunkat  
och sjunk på dygnet, men flöt  
upp på vintern sedan fuskades det  
sjöarna i den sjön på slatta brett  
bekant.

Och Troligast fick slätarna en  
stark motvirkja för att

Ensom sådana och rikmenne berett  
eller kan man se undan på att det  
ofta sker naturliga för en del mot.  
Om som dränkte en katt eller  
en hund i en sjö så kunde  
den säga bara för skämt att det  
var god älskat, och det kanske  
inte jama någon id i sjöen,  
ty det är ej all i alla sjöar.  
En dylik berättelse kan man  
antaga att det kan bli naturliga  
att se åter id, om även kattes  
särskilt annan fisk och ännu värre  
än. Trost jag att ingen äter den.  
Nu skall det vara fint att  
ata den så varken kokt eller stekt.

endast kött fast att jag  
 är ej någon älskar, men jag  
 vet ej varför, men jag har fått  
 flera målar och det är möjligt  
 likaså har jag en gång ätit  
 skinka, men det blev ingen baka.  
 Likaså målgädda har jag endast  
 sett men ej smakat.  
 Dessa båda fiskarter var förr  
 ej kända och fiska med dem  
 och därför har jag ej hört någon  
 historia om dem. I gamla Tiden  
 var fisk det endast en spöfisk  
 och den äro mycket begärda  
 men ej alldeles färsk utan något  
 half ~~stekt~~ <sup>stekt</sup> saltad. Och då an-  
 vändes den som smat såväl  
 till maten en



Alla dessa små berättelser vill  
jag ej minnas matlusten varken för  
Svamp- kött eller fisk-ätare, ty hur  
mycket god och förtärlig är en matlöst så  
äter man den i alla fall, det fick jag  
med sigberedaren.

Många kan få matvilja för en sak  
och det kan bero på anställningen  
ty det är sakt och kydda som ger  
den rätta smaken på all mat.

Efter ett litet exempel jag hade en  
barn som var hemma från Amerika  
för en 45 år sedan, han var högt  
förtjust i skinka kött, han sköt hästen  
en i två varje dag, men fick sluta  
och äta den ensam och steka och koka  
den själv, han fick vara glad att  
man lämnade honom en bryta.

Från både att detta var ansett  
alltså finaste kött rätt, men jag  
har ej hört att den ätes i Sverige.

Skallen är inget osäntare djur  
 än den öter endast kranar och prö  
 Hållas det en an att kranar och  
 kranar och östas för en östas i  
 östas i östas i östas i östas i

eft en person har fått motvilja  
för någon viss mat är besvärligt  
på att hon aldrig gång fått mat  
som hon sedan varit illa om

eller fått så mycket opassande i  
natten. Det blev till en gammal god  
ost som kan innehålla mycket såpa  
mattor på vissa ställen, om någon  
hittar sådana så får han en viss  
belöning för gammal ost.